Sēdes video translācija 11.03.2021 9.00 11.00 13.30 14.15 15.15 16.55 17.30 19.30 20.05

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2210
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=feaec967-311d-4c08-a33f-da9c12499cab

11.03.2021. 13.Saeima trīsdesmitā sēde, ziemas sesija, ārkārtas-attālināti Tiesībsargs: 598/Lm13 *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere*
2021.gada 11. marta sēde (trešā) sākas pl. 14:15
sēde slēgta pl. 14:59, sēdes ilgums- 44 minūtes

PIEBILDE: 11. martā notiek septiņas atšķirīgas sēdes - nr.28, nr.29, nr.30, nr.31, nr.32, nr.33, nr.34 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas trīsdesmitā (attālinātā ārkārtas) sēde 2021. gada 11. martā

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Cienījamās deputātes! Godātie deputāti!
Sākam 2021. gada 4. marta trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtības izskatīšanu.

Darba kārtībā – "Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana".

Lēmuma projekts "**Par tiesībsarga apstiprināšanu**".

Godātie deputāti! Es īsumā vēlos jums izklāstīt to, kāda ir procedūra šeit, *e-Saeimā*, lemjot par lēmuma projektu "Par tiesībsarga apstiprināšanu".

Tiesībsarga amatam ir izvirzīti trīs kandidāti.

Atbilstoši Saeimas kārtības rullī noteiktajam balsošanai par visiem kandidātiem ir jānotiek vienlaikus un jābalso atklāti ar vēlēšanu zīmēm.

Kandidāts uzskatāms par ievēlētu, ja atbilstoši Satversmes 23. un 24. pantā noteiktajam balsošanā piedalās vismaz puse Saeimas deputātu un kandidāts ieguvis klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu.

Attālinātajā Saeimas sēdē, tātad šeit, platformā *e-Saeima*, balsošana ar vēlēšanu zīmēm notiks, platformā *e-Saeima* deputātiem aizpildot elektronisko vēlēšanu zīmi. Proti, izdarot izvēli, ievērojiet, ka atzīme "Par" izdarāma ne vairāk kā par vienu kandidātu. Varat izdarīt atzīmi "Pret visiem", ja vēlaties balsot pret visiem kandidātiem, kā arī varat iesniegt vēlēšanu zīmi, kurā nav izdarīta atzīme, taču šāda vēlēšanu zīme tiks uzskatīta par nederīgu.

Tātad sākam lēmuma projekta "Par tiesībsarga apstiprināšanu" izskatīšanu.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā – deputāts Artuss Kaimiņš. Lūdzu!

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, cienījamā sēdes vadītāja! Labdien, cienījamie kolēģi! Tehniski... vai es esmu dzirdams? Mani dzird, ja? *Okay*, paldies.

Tātad, kolēģi! Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija ir izskatījusi Saeimas deputātu izvirzītās kandidatūras tiesībsarga amatam. Mums bija trīs kandidāti – Juris Jansons, Krišs Lipšāns un Edgars Zelderis.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija uzklausīja tiesībsarga amata kandidātu redzējumu par cilvēktiesību un labas pārvaldības jomā nepieciešamajiem risinājumiem un atbilstoši Kārtības ruļļa 31. panta pirmajai daļai sagatavoja Saeimas lēmuma projektu "Par tiesībsarga apstiprināšanu".

Tas no manas puses būtu arī viss.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Sākam debates.

Debatēs frakcijas vārdā ir pieteikušies deputāti, izmantojot iepriekšēju pieteikšanos debatēs.

Un kā pirmais debatēs ir pieteicies deputāts Jansons... Ritvars Jansons Nacionālās apvienības frakcijas vārdā. Lūdzu jūs pieteikties arī elektroniskajā sistēmā, Jansona kungs.

Vārds deputātam Ritvaram Jansonam.

R. Jansons (NA).

Labdien! Nacionālās apvienības frakcija balsos par Juri Jansonu tiesībsarga amatā. Mēs līdz šim esam novērtējuši tiesībsarga darbību daudzās sfērās, tajā skaitā rūpes, lai novērstu klaju cilvēktiesību pārkāpumu – latviešu diskrimināciju darba tirgū, nepamatoti un nevietā latviešiem pieprasot obligātas svešvalodu zināšanas pat tad, ja darba vietā svešvaloda nav jālieto.

Nacionālā apvienība 2018. gadā Saeimā iesniedza grozījumus Darba likumā, kuri vērsās pret latviešu diskrimināciju, latviešiem nepamatoti uzspiežot lietot svešvalodu. Toreiz Sociālo un darba lietu komisija pirms lēmuma pieņemšanas gaidīja dažādu institūciju un organizāciju atzinumus. Tiesībsargs bija vienīgais, kurš svešvalodas uzspiešanā saskatīja diskrimināciju un, analizējot diskriminācijas nepieļaušanu, balstījās uz Satversmi.

Jansona kungs norādīja uz Satversmē pamatotiem apsvērumiem, ka valsts valoda ir latviešu valoda, tādēļ valstij ir jābalstās uz pieņēmumu, ka visi iedzīvotāji to pārvalda. Ja valsts valodas funkcija arī privāto tiesību jomā, darba attiecībās faktiski netiek nodrošināta, tā ir valsts iedzīvotāju diskriminācija.

Rezultātā Darba likumā tika iestrādātā norma – darba devējam nav tiesību prasīt no darbinieka konkrētas svešvalodas prasmi, ja tās lietošana neietilpst darba pienākumos. Ja, darba pienākumus veicot, nav nepieciešama svešvalodas lietošana, darba devējam nav tiesību liegt darbiniekam lietot valsts valodu.

Valsts valodas lietošana gan darba attiecībās, gan sabiedrībā kopumā joprojām ir stiprināma, tādēļ atzīstam, ka tiesībsarga analīze diskriminācijas novēršanai sniedza vēl plašāku diskriminācijas

novēršanas tvērumu, un raudzīsimies uz tiesībsarga juridisko vērtējumu šo jautājumu risinājumiem ar likumdošanas palīdzību.

Nacionālās apvienības politikas centrā vienmēr ir bijušas rūpes par bērniem. Jautājumos par bērnu tiesībām mūsu uzskati ar Jansona kungu, šķiet, vienmēr ir saskanējuši. Nu jau daudzu gadu garumā vērojamas aktīvas tiesībsarga rūpes par bērnu vienlīdzīgām tiesībām iegūt izglītību. Daudz vēl darāms iekļaujošās izglītības jomā. Lai arī Latvijas izglītības politikā pēdējo gadu laikā ir notikušas vairākas pozitīvas izmaiņas, joprojām tā ir nepietiekami iekļaujoša attiecībā uz cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem un bāreņiem. Šajā jomā darbs vēl jāturpina.

Juris Jansons vienmēr ir iestājies par bērnu tiesībām dzīvot ģimenē, nevis aprūpes iestādēs. Joprojām valsts politika ir pilnveidojama, lai bērnus adoptētu Latvijas ģimenes, tiktu atbalstītas audžuģimenes, lai bāriņtiesas darbinieki ne tikai ar likuma burtu, bet arī ar sirdi degtu par katra bērna interesēm.

Mēs nešaubāmies, ka Juris Jansons tiesībsarga amatā raudzīsies, lai valsts vara un sabiedrība kopumā ievērotu bērnu tiesības. Tiesībsargs ir arī iestājies par to, ka likumdevējam jāizšķiras par bērnu adopciju uz ārvalstīm vai ne, un prasījis tiesisku skaidrību un noteiktību arī tad, ja Latvijas bērnu adopcija uz ārvalstīm tiek atļauta. Šo darbu Saeima vēl nav pabeigusi, un Jura Jansona vārdam šeit būs liels svars.

Tiesībsarga ieskatā, bērnu tiesību aizsardzības sistēmas institucionālajai reformai ir ejams tikai viens ceļš – bāriņtiesu lēmumu pieņemšanas funkcija aizgādības un aizbildniecības jautājumos ir jānodod tiesām, taču šāds iespējamais pavērsiens likumdošanā nozīmēs arī to, ka būs jāpapildina tiesnešu skaits, kuri specializējušies tikai bērnu tiesību aizsardzības un ģimenes tiesību lietās. Tiesībsargam nākot ar šādām iniciatīvām, Saeimā varētu notikt vērtīga diskusija, kas, izmantojot likumdošanu, varētu rezultēties ar bērnu aizgādības un aizbildnības sistēmas uzlabošanu kopumā.

Nevaram apgalvot, ka vienmēr Nacionālas apvienības viedoklis sakritīs ar Jansona kunga viedokli, taču līdzšinējā darba pieredze un kompetence liecina, ka Juris Jansons tiesībsarga amatā arī turpmāk būtu autoritāte un sadarbība būtu konstruktīva.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai debatēs vārds deputātei Vitai Andai Tēraudai, kura runās frakcijas "Attīstībai/Par!" vārdā. Lūdzu!

V. A. Tērauda (AP!)

Cienījamie kolēģi! Tiesībsarga institūcija darbojas Latvijā jau gadu desmitus kā modrā acs, kas palīdz saskatīt cilvēktiesību aizskārumus, trūkumus izpildvarā, robus likumdošanā un kļūdas valsts politikā, kas liedza katram Latvijā baudīt vienādas tiesības. Tiesībsarga spēks ir viņa autoritātē, piespiedu līdzekļu nav, bet galējais instruments – lietu iesniegšana Satversmes tiesā, norādot uz sistēmiskiem trūkumiem, kas nonāk pretrunā ar Satversmē garantētajām tiesībām.

Frakcija "Attīstībai/Par!" augsti novērtē tiesībsarga aktīvo rīcību, vēršoties Satversmes tiesā. Sociālais taisnīgums, kas rūp tiesībsargam, ir arī mūsu frakcijai nozīmīgs jautājums.

Cilvēktiesības nav atceltas vai pārtrauktas pandēmijas laikā. Atzinīgi vērtējam to, ka tiesībsargs ir pievērsis uzmanību aktuālām problēmām, tostarp par pieejamas un kvalitatīvas attālinātās izglītības nodrošināšanu.

Tiesībsarga gadskārtējā ziņojumā Saeimai mēs dzirdējām par to, kā, pateicoties tiesībsarga darbam, problēmas iet mazumā. Tomēr, par spīti tiesībsarga darbam, joprojām varam uzskaitīt daudzas sfēras, kur Latvijā netiek pienācīgi nodrošinātas cilvēktiesības.

Vai valsts pietiekami aktīvi rīkojas, lai sasniegtu deinstitucionalizācijas mērķi? Tieši šis politikas instruments nodrošinātu nepieciešamo atbalstu cilvēku dzīvesvietās, lai cilvēki ar invaliditāti spētu pilnvērtīgi dzīvot sabiedrībā un būtu līdztiesīgi mūsu sabiedrības locekļi. Kāpēc jau 30 gadus izskan starptautisko institūciju pārmetumi Latvijai par cilvēka cieņai neatbilstošiem apstākļiem slēgta tipa institūcijās? Bet joprojām nav adekvātas izpildvaras atbildes. Gaidām nākamā tiesībsarga enerģisku rīcību, lai šos pārmetumus Latvijai beidzot varētu noņemt no starptautisko institūciju dienaskārtības.

Diskriminācija Latvijā ir arvien sastopama – gan ikdienas situācijās, gan likumos. Tiesībsarga uzdevums ir nodrošināt, ka ikkatrs var Latvijā īstenot savas tiesības bez diskriminācijas dzimuma, etniskās piederības vai seksuālās orientācijas dēļ. Tiesībsarga pienākums ir aktīvi un iedarbīgi iesaistīties diskriminācijas novēršanā – vai tie būtu individuāli gadījumi, vai trūkumi likumdošanā, kas skar dažādas cilvēku grupas, vai arī mēģinājumi nostiprināt diskriminējošas attieksmes mūsu Satversmē.

Aicinām nākamo tiesībsargu aktīvāk pievērst uzmanību tiesiskās vienlīdzības un labas pārvaldības principu nodrošināšanai, tai skaitā attālinātās izglītības, valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamībā.

Saeima nesen pieņēma grozījumus Tiesībsarga likumā. Tiesībsargam tagad būs divu amata termiņu limits. Norma stājas spēkā 2022. gadā un vēl neattiecas uz šīm vēlēšanām. Termiņa limita nepieciešamību pamatojām ar to, ka šāda rotācija nodrošinās aktīvu, enerģisku, ar svaigu skatu apveltītu, laikmetam atbilstošu tiesībsargu.

Tomēr šodien aicinu amatā apstiprināt Juri Jansonu. Tiesībsargu, kas jau kalpojis divus amata termiņus. Atkārtoti ievēlējot Jansona kungu, sniedzam uzticības kredītu. Trešais amata termiņš – tas ir izaicinājums jums, Jansona kungs, pierādīt, ka jūs ar jaunu enerģijas pieplūdumu aktīvi cīnīsieties par ikkatra cilvēka tiesībām Latvijā. Gaidām tiesībsarga skaļu un skaidru balsi Latvijas publiskajā telpā, pieskatot cilvēktiesības ārkārtas situācijas laikā, iesaistoties diskusijā gan par tiem jautājumiem, kuri ir Saeimas dienaskārtībā, piemēram, Satversmes grozījumi, gan par tiem jautājumiem, kur pastāvošā likumdošana un izpildvaras prakse noved pie indivīdu tiesību aizskāruma.

Mūsdienu pasaule met arvien jaunus izaicinājumus cilvēktiesībām. Un ir nepieciešama moderna un laikmetam atbilstoša tiesībsarga balss, risinot jaunos izaicinājumus (piemēram, naida runa, dezinformācija un demokrātiju destabilizējošas prakses virtuālajā telpā vai mākslīgā intelekta pielietošana attiecībās starp indivīdu un valsti).

Kolēģi, aicinu šodien atbalstīt Juri Jansonu tiesībsarga amatā.

Sēdes vadītāja. Jauno konservatīvo frakcijas vārdā – deputāte Dagmāra Beitnere-Le Galla. Lūdzu!

D. Beitnere-Le Galla (JK).

Godātie kolēģi! Mēs tūlīt balsosim par tiesībsargu. Ir trīs kandidatūras. Es vēlētos manas frakcijas vārdā virzīt Edgaru Zelderi. Un tieši tāpēc, ka jau iepriekšējo runātāju runās izskanēja, ka ir vajadzīgs svaigs skats uz tiesībsarga institūciju un viņa darbību.

Paldies Jansona kungam par paveikto. Divi termiņi ir pilnīgi pietiekami demokrātiskā valstī, lai ieņemtu tik svarīgu un atbildīgu amatu. Es domāju, ka tas būtu ļoti labs piemērs, ka mēs nepretendējam... un nevirzām kā Saeima, neatbalstām cilvēku uz vēl vienu termiņu. Ir ļoti svarīgi, ka mēs iegūstam šai ļoti svarīgajai cilvēktiesības sargājošajai institūcijai jaunu kandidātu, kas ir pieteicies pats, kuram ir svaigs skats patiešām uz visu šo ļoti sarežģīto sektoru.

Cilvēktiesību joma ir konfrontējoša šodien pat, teiksim, tādā jautājumā kā kovida situācija. Ko es gribētu teikt – Jansona kunga gada atskaites izpildījumā par 2020. gadu tā ir, manuprāt, liela kļūda norādīt, ka cilvēktiesības stāv pāri kovida situācijai.

Es vēlētos, lai Edgars Zelderis, ja viņš nokļūs šai amatā... Viņš patiešām jau diskusiju laikā parādīja jaunu skatījumu par šo tematu, viņš ir bijis ļoti daudzās iestādēs, kur Jansona kungs gadiem nav bijis vai nav bijis vispār. Es domāju, ka šeit ir vajadzīgs cilvēks ar jaunu enerģiju, ar jaunu skatījumu, kas varētu palīdzēt arī mūsu sabiedrībai kopumā parādīt, ka mēs virzāmies uz priekšu ar jauniem kandidātiem, ar jauniem cilvēkiem, kas var ienest pārmaiņas šajā ļoti svarīgajā nozīmē un harmonizēt cilvēktiesības ar nacionālo valstu tiesībām, kā to uzsvēris ir arī Ritvars Jansons.

Es aicinu atbalstīt Edgara Zeldera kandidatūru tieši tāpēc, ka aiz viņa nestāv neviens politiskais spēks, viņš ir politiski neitrāls kandidāts. Jansons ir tomēr 10 gadu laikā saaudzis jau ar politiskajām partijām, un ir skaidri redzama viņa saistība ar vismaz divām. Es aicinātu tomēr apdomāt un izšķirties par labu, par jaunu cilvēku... par jaunu kandidātu šim amatam.

Aicinu atbalstīt Edgara Zeldera kandidatūru.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātei Evijai Papulei. Lūdzu!

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamā sēdes vadītāja! Deputāti un arī ombuda kandidāti! Pirms vairākiem gadu desmitiem, kad veidoja ombudu kā institūciju, tās bija ļoti karstas diskusijas, mēs saņēmām, protams, arī spiedienu no kaimiņvalstīm, no visām tām institūcijām, kurās mēs gatavojāmies iestāties, bet pēc būtības ombuds ir cilvēku aizstāvis, un man ir prieks, ka šāda institūcija Latvijā darbojas.

Nevarētu teikt, ka pirmais ombuds, kurš bija tiesnesis, bija veiksmīga izvēle, taču šobrīd esošais tiesībsargs ir parādījis, nu, tādu zināmu cilvēcisku pieredzi un arī profesionālu pieredzi.

Es gribētu atzīmēt divas, manuprāt, ļoti nozīmīgas lietas, kuras paveicis esošais tiesībsargs. Viena no tām bija diskusijas no 2010. līdz 2012. gadam par bezmaksas izglītību, kuras rezultējās ar svarīgiem grozījumiem izglītības likumdošanā. Arī šajā brīdī droši vien būtu vērts turpināt darbības par bezmaksas izglītību, zinot, ka mācības jaunajos apstākļos, mācības modernajos apstākļos, tai skaitā izmantojot tehnoloģijas, atkal ir pakļautas zināmam riskam nekļūt par bezmaksas izglītību. Līdz ar to es aicinātu šos bezmaksas izglītības jautājumus – ar to es domāju vispārējo izglītību – tomēr turpināt un nezaudēt no redzesloka.

Jā, ir arī pēdējos divos gados nopietni panākumi, tai skaitā Satversmes tiesas lēmumi, kas nozīmē, ka no juridiskā viedokļa patiešām mūsu likumdošana ir jāpārskata, īpaši, ja mēs runājam par pensiju saņēmēju nabadzības līmeni jeb senioru aizstāvību. Es ļoti ceru, ka tas turpināsies gan

tiesībsarga darbībā, gan arī Saeimas darba kārtībā – aizstāvēt mūsu seniorus, lai viņu dzīve būtu cilvēktiesībām atbilstoša un cilvēka cienīga, kā arī varētu būt salīdzināma ar tiem senioriem tajās valstīs, kuras šābrīža valdība min kā mūsu paraugu.

Bet gribu minēt arī divas lietas, kam, manuprāt, vajadzētu pavisam nopietni pievērst uzmanību arī turpmāk.

Pirmais. Es vēlos runāt par to, kas ir vārda brīvība Latvijā, kāda tā ir šobrīd, īpaši šajos pēdējos divos gados, cik politkorekti ir noteikts, ko mēs drīkstam teikt, ko mēs nedrīkstam teikt, kam mēs sūdzamies un kam mēs nesūdzamies, un kāpēc vispār cilvēki runā arvien mazāk, arvien nebrīvāk un varbūt nerunā nemaz. Es domāju, ka tas ir tiesībsarga jautājums – parūpēties par mūsu vārda brīvību.

Un otrais. Domāju, ka, runājot par nacionālas valsts izveidi, mēs arvien vairāk runājam par to, kāda ir Latvijas loma, domājot par tiem, kas ir mūsu valstī mazākumā. Šajā brīdī es atkal domāju integrācijas procesu un mazākumtautību izglītību, īpaši rūpējoties par bērniem. Domāju, ka tiesībsarga uzdevums ir skatīties ne tik daudz uz to, vai latviešu valoda tiek apdraudēta, jo pēc 30 gadu pastāvēšanas un pēc neatkarības atjaunošanas, šķiet, par to ir svarīgi runāt globālā līmenī, nevis nacionālā jeb Latvijas reģiona līmenī, bet rūpēties par to, lai mazākumtautību bērni varētu iegūt izglītību tādu, īpaši runājot par pirmsskolas izglītību, kādu vēlas viņu ģimenes. Ja ģimenes vēlēsies izglītībā saglabāt arī iespēju izmantot savu dzimto valodu, tad tas, protams, mazākumtautību pirmsskolas izglītības posmā būtu jāļauj. Es domāju, ka šis gan ir starptautiski novērtēts vai dots ombuda uzdevums neatkarīgi no tā, ko mēs ievēlēsim.

Es aicinu balsot par Juri Jansonu, bet novēlu veiksmes jebkuram no uzvarētājiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Labdien, augsti godātie deputāti! Paudīšu frakcijas viedokli par vēlēšanām, par kurām šodien mēs runājam.

Tiesībsargs... Protams, ka mēs šodien ievēlējam cilvēku, kurš rūpēsies par cilvēktiesībām tuvākos gadus, un mums jāpieņem lēmums, pārbaudot un zinot, ko cilvēki izdarīja pirms tā.

Es gribu pateikt, ka Juris Jansons pierādīja to, ka viņš nebaidās no nekā: nebaidās no valdošās koalīcijas, nebaidās no premjerministra, nebaidās no, pieņemsim, labklājības ministra. Viņš ļoti drosmīgi iesniedza četrus Satversmes tiesas pieteikumus un uzvarēja tiesā. Viņš ir pirmais, kurš panāca daudzmiljonu investīcijas sociālajā sfērā. Viņš panāca ar savām uzvarām to, ka cilvēki šogad saņems ļoti lielu pielikumu pie saviem minimālajiem ienākumiem. Garantēto minimālo ienākumu, minimālās pensijas, pensijas cilvēkiem ar invaliditāti šogad saņems daudz vairāk tāpēc, ka tiesībsargs vinnēja tiesu Satversmes tiesā, ne tāpēc, ka ministrs bija aktīvs un rūpējās par savu sfēru, un dabūja šo naudu no Finanšu ministrijas, ne tāpēc, ka premjers uzskatīja, ka tā ir mūsu prioritāte, a tāpēc, ka tiesībsargs pierādīja tiesā, ka mūsu cilvēki nesaņem tādus ienākumus, lai dzīvotu minimāli labi.

Es nerunāju, ka tās ir procesa beigas, ka varam dzīvot ar tām uzvarām vēl ilgi, jo skaidrs, ka tas, kas bija vinnēts, vēl nebija realizēts līdz galam likumdošanā. Es uzskatu, ka likums bija labots nekorekti un tuvākajā laikā nākamajam tiesībsargam (ļoti ceru, ka tas būs Juris Jansons) vajadzēs

atkal iesniegt Satversmes tiesā pieteikumu par to, vai pareizi bija traktēts un izpildīts Satversmes tiesas spriedums. Mans subjektīvais viedoklis – ka tas bija nepareizi realizēts un tuvākajā laikā vajadzēs šo jautājumu pacelt vēlvienreiz. Tas bija vairākuma uzspiests viedoklis un vāja Labklājības ministrijas pozīcija, ka mums šodien likumdošanā nav integrēts ne algoritms, kā mēs varam saskaitīt minimālos ienākumus, ne – kā mēs tos izmaksājam, tāpēc nākamajos gados vienalga cīņa pret nabadzību būs ļoti aktīva, un es ļoti ceru, ka nākamais Satversmes tiesas spriedums būs tikpat objektīvs.

Tāpēc SASKAŅA ļoti ilgi diskutēja, vai Jansons izpildīja visas mūsu cerības un vai viņš aizstāv visus cilvēkus Latvijā. Protams, bija dažādi viedokļi, bet to, kas panākts sociālajā blokā... tas galvenais, ko mēs novērtējam, tas galvenais, ko mēs pamanījām... un šogad tas pozitīvais līdzsvars, sociālā tēma – tas ir viņa nopelns.

Tāpēc mēs šodien balsosim par Juri Jansonu un ceram, ka viņš neaizmirsīs to, ka vēl ļoti ilgi un daudz vajag strādāt šajā tēmā, lai mēs nebūtu visnabadzīgākā valsts Eiropas Savienībā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko. Lūdzu!

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Es šajās debatēs vēlējos saklausīt kaut vienu KPV LV deputāta runu attiecībā uz viņu izvirzīto kandidātu, bet pagaidām, kamēr mēs vēl neesam sagaidījuši šo runu, es vēlētos arī savā vārdā un atsevišķu pie frakcijām nepiederošu deputātu vārdā paust atbalstu Lipšāna kungam.

Mēs, tiekoties ar Lipšāna kungu, tad, kad viņš jau bija izvirzīts par tiesībsarga amata kandidātu, pārliecinājāmies, ka Lipšāna kungam ir svaigs skatījums uz tiesībsarga amatu, tiesībsarga amata pienākumiem. Viņam ir visai interesants redzējums uz to, kādā veidā būtu, sastādot ikgadējo valsts budžetu, jāņem vērā viss plāns, lai nesanāktu tāda situācija, kāda ir sanākusi šobrīd gan ar atsevišķu profesiju pārstāvju algām, gan attiecībā uz garantēto minimālo ienākumu. Tātad šīs lietas ir jāliek budžeta pamatā un nedrīkst veidot kaut kādus ielāpus pēc tam, kad jau greznuma lietas tika sagādātas visiem, tostarp arī Kariņa kungam.

Tāpēc es aicinu arī tos kolēģus, kuri varbūt vēl nav izšķīrušies vai domā, tomēr apsvērt iespēju atbalstīt Lipšāna kungu par tiesībsarga amata kandidātu.

Ja šoreiz uzvarēs Jansona kungs, tad es ceru, ka Lipšāna kungs turpinās savu darbu un varbūt arī nākamajā sasaukumā mēs viņu redzēsim kā tiesībsargu, jo es uzskatu, ka Lipšana kungs ir gana perspektīvs, izglītots un arī cilvēcīgs kandidāts, kurš noteikti labi varētu turēt rūpi par Latvijas mazāk aizsargātajiem cilvēkiem un cīnīties par taisnīgumu gan likumdošanā, gan arī likumu piemērošanā.

Es aicinu atbalstīt Krišu Lipšānu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Cienītā sēdes vadītāja! Kolēģi! Es runāšu šodien par debatēs aizskarto jautājumu, ka būtu kandidātiem... Kas ieņem šo amatu – šie divi termiņi būtu pietiekami, un pēc šiem diviem termiņiem būtu jānāk kādam citam tikai tāpēc, ka cilvēks ir tik ilgi nostrādājis.

Un pēc šīs loģikas... mēs redzam, kas ir noticis. Mēs redzam, šī loģika jau parādījās, piemēram, Centrālās vēlēšanu komisijas vadītāja maiņā – vienīgais iemels, kāpēc mēs mainījām Centrālās vēlēšanu komisijas vadītāju, bija tas, ka viņš bija ilgi strādājis – ne tas, ka viņš būtu izdarījis kaut ko nepareizi savā darbībā, bet tas, ka viņš ir ilgi strādājis, un tas, ka vajag tādus, kādus vajag. Un tad tiek meklēts kāds cilvēks kaut kur piespiedu kārtā un tiek atrasts, un beigās amatā nonāk cilvēks, kas varbūt nemaz nav piemērots šim amatam.

Te, es domāju, Jansona kunga pozīcija šobrīd arī pilnīgi noteikti ir tāda, ka viņš ir strādājis, viņu var kritizēt, bet tai pašā laikā viņš ir ļoti daudz ko izdarījis. Viņš ir ļoti daudz ko izdarījis visdažādākajās jomās. Gan tajās jomās, kurām es personīgi vairāk sekoju līdzi, – mājokļu jomā pievērsta uzmanība daudziem sarežģītiem jautājumiem, arī sociālās aizsardzības, sociālās drošības jomā aktualizējis jautājumus, ko bieži vien nav izdevies aktualizēt visām valdībām, ministriem, bet Jansona kungam tas ir izdevies... Un vispār šo tiesībsarga institūciju, es domāju, neviens nenoliegs, viņš ir pacēlis pilnīgi citā līmenī, pilnīgi citā kvalitātes līmenī. Un visi respektē tiesībsargu, jo īpaši pēc uzvarām Satversmes tiesā.

Šajā brīdī, manuprāt, ir ļoti nenopietni piedāvāt mainīt tiesībsargu tikai tāpēc, ka viņš ir jau divus termiņus nostrādājis. Pēc šādas loģikas mēs zaudētu ļoti spēcīgu cilvēku, kas ir savas jomas eksperts.

Un ko tad mēs piedāvājam likt vietā? Vietā tiek piedāvāts no Jaunās konservatīvās partijas puses cilvēks, kurš sevi diemžēl ir slikti pierādījis, vadot ne pārāk liela izmēra pašvaldību. Tā pat nav pilsēta, tā ir tāda neliela pašvaldība, kuru uzņemoties vadīt viņš ir parādījis to, ka nespēj nedz vadīt projektus, nedz ievērot labas pārvaldības principus. Šādu cilvēku šobrīd piedāvāt tik augstam amatam, manuprāt, ir necienīgi pret pašu amatu. Met vispār tādu... Manuprāt, izskatās ļoti nesmuki, ka vispār tiek salīdzināts Jansona kungs ar šo jūsu piedāvāto kandidātu.

Es atbalstīšu Jansona kungu, arī Zaļo un Zemnieku savienības frakcija atbalstīs Jansona kungu, jo mēs cilvēkus vērtējam pēc viņu spējām, kvalitātēm darīt to darbu, kas viņiem ir uzticēts, skatāmies, kā viņi to ir darījuši iepriekš. Un Jansona kungs sevi ar darbiem ir pierādījis.

Aicinu atbalstīt Jansona kungu. Un Lipšāna kungam, kas ir kandidāts, arī novēlu veiksmi šajā izvirzīšanā. Katrā ziņā viņš ir jauns kandidāts. Arī man bija iespēja iepazīties ar viņa redzējumu, un es domāju, ka viņam vēl politikā daudz kas ir priekšā.

Paldies.

Aicinu atbalstīt Jansona kungu.

Sēdes vadītāja. Vārds debatēs deputātam Aigaram Bikšem. Lūdzu!

A. Bikše (AP!).

Labdien, cienījamā sēdes vadītājas kundze! Godājamie kolēģi! Es arī gribēju pateikt pāris vārdus Jansona kunga atbalstam.

Es domāju, ka tiesībsarga amats ir ļoti sarežģīts, tāpēc ka tiesībsargu ievēlē Saeima. Tātad cilvēkam, kuram nebūtu tāda stingra rakstura, varbūt gribētos pakļauties tam, kā vara grib

skatīties uz situāciju valstī ar tiesību aizsardzību. Bet tajā pašā laikā tiesībsargs... kļūstot par tiesībsargu, viņš, protams, ir nevis Saeimas valdošās koalīcijas pārstāvis, bet viņš ir aizstāvis visiem – visiem tiem, kam ir nepieciešama tiesību aizsardzība Latvijā.

Līdz ar to es domāju, ka... es gribu teikt, ka Jansona kungs ar savu darbu ir pierādījis, ka viņš spēj saglabāt mugurkaulu un aizstāvēt Latvijas to grupu intereses, kas ir vismazāk aizstāvētas, un reizēm, protams, nokļūstot arī, nu, neteikšu, konfliktā, bet pretstāvēšanā ar valdošajām interesēm. Es tikai gribu teikt, ka tā ir lieliska sistēma, kura pierāda, ka ir dzīvotspējīga, un ka šādu interešu pretstāvēšana ir pierādījusies. Es gribētu teikt, ka es noteikti balsošu par Jansona kungu. Paldies jums liels! Lūdzu atbalstīt viņu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā, kolēģi, dzirdot visas debates, mans raksturs... nu, man tā kā mazliet ir pašam jānomierina sevi un jāpasaka, ka, Artus, tagad to tu nevari teikt viena iemesla pēc. Es negribu aprunāt kandidātus par viņu labajām un sliktajām lietām, darbiem – izdarītajiem, neizdarītajiem, vēstures darbiem, nākotnes darbiem – viena iemesla dēļ: viņi nevar šeit aizstāvēties, un viņi nevar teikt pretī, vai tā ir taisnība vai tā nav taisnība, bet mēs sēžam tādā kā... uz tādas augstas skatuves un tagad dodam savas atzīmes kādam cilvēkam. Tas būtu nepareizi, jo viņi paši šajā diskusijā nevar piedalīties, un, manuprāt, aprunāt cilvēkus, nedodot viņiem vārdu, nav pareizi, bet tas būtu varbūt Saeimas kārtības ruļļa jautājums, ka kandidāti drīkst arī beigās izteikties.

Bet es gribēju uzrunāt visu sabiedrību. Cienījamie Latvijas iedzīvotāji! Jebkuram cilvēkam ir tiesības zināt savas tiesības. Un tu nevari sevi šaustīt par to, ka tu kaut ko nezini un varbūt tev internetā nesanāk to uzreiz atrast. Es runāju šeit par tiesībām.

Es aicinātu ikvienu Latvijas iedzīvotāju patiešām jautāt savus jautājumus, kur jūs nezināt atbildes, Tiesībsarga birojā. Es esmu pārliecināts, ka jūs šīs atbildes saņemsiet. Manuprāt, šī tiesībsarga instance šobrīd ir tāds kā izziņu birojs, ja tā drīkst teikt, atbilžu grāmata ļoti daudziem jautājumiem, ko sabiedrība nezina. Pieņemsim, vai tie ir kovida jautājumi, vai kārtējie ierobežojumi, vai īpašuma jautājumi, vai kāda... Lūdzu, griezieties pie tiesībsarga, apmeklējiet tiesībsarga mājaslapu *www.tiesibsargs.lv*, uzdodiet savus jautājumus, un jums taps atbildēts. Lūdzu, izmantojiet šo iespēju, jo tas ir Tiesībsarga biroja pamatdarbs.

Līdz ar to, kolēģi, es neaprunāšu nevienu no kandidātiem, neteikšu, kurš labs, kurš slikts vai tā tālāk... Gluži vienkārši viņi nespēj šeit piedalīties, viņiem nav dotas tiesības šeit izteikties.

Bet tagad gan balsojiet pēc savas apziņas!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Kaimiņa kungs, jūs runājāt debatēs, bet vai jūs vēlaties vēl ko teikt komisijas vārdā?

A. Kaimiņš. Pēc apziņas un sirdsapziņas, lūdzu, balsojiet! Komisijas vārdā es vairs neko nebildīšu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad mēs esam nonākuši pie balsošanas pirmās kārtas.

Lūdzu aktivizēt balsošanas ar vēlēšanu zīmēm pirmo kārtu! Balsošanas laiks ir viena minūte. Lūdzu,balsosim!

Godātie kolēģi! Balsošanai par tiesībsargu pirmajā kārtā tika izsniegtas 98 vēlēšanu zīmes, dzēstas 2 vēlēšanu zīmes, par derīgām atzītas 92 vēlēšanu zīmes, par nederīgām atzītu vēlēšanu zīmju nav.

Par kandidātiem nodotās balsis:

Juris Jansons: "par" – 68, "pret" – 24;

Krišs Lipšāns: "par" – 8, "pret" – 84;

Edgars Zelderis: "par" – 15, "pret" – 77.

Līdz ar to par tiesībsargu ir ievēlēts Juris Jansons. Apsveicu Juri Jansonu ar ievēlēšanu tiesībsarga amatā!

Godātie kolēģi! Līdz ar to visi šīs sēdes darba kārtības jautājumi – tātad tikai viens arī mums bija – ir izskatīti.

Atgādinu, ka pēc 15 minūtēm, proti, pulksten 15.15 sanākam uz jaunu Saeimas sēdi. Tā ir 4. marta ceturtā attālinātā ārkārtas sēde.

Vēl tikai dalībnieku reģistrācija. Tā sekmīgi noritējusi.
Sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ziemas sesijas 30. (attālinātā ārkārtas) sēde
2021. gada 11. martā
Lēmuma projekts **"Par tiesībsarga apstiprināšanu"**
(Nr. 598/Lm13)
(Dok. Nr. 3708, 3708Balsojums)

- Ziņo	- dep. A. Kaimiņš
- Debates	- dep. R. Jansons
	- dep. V. A. Tērauda
	- dep. D. Beitnere-Le Galla
	- dep. E. Papule
	- dep. A. Klementjevs
	- dep. J. Stepaņenko
	- dep. V. Valainis
	- dep. A. Bikše
	- dep. A. Kaimiņš

Informācija par balsojuma rezultātiem

Informācija par ārkārtas sēdi

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Balsojumi
Datums: 11.03.2021 14:56:41 bal001
Balsošana ar vēlēšanu zīmēm
Balsošanas motīvs: Par tiesībsarga apstiprināšanu (598/Lm13)

Datums: 11.03.2021 14:58:58 bal002
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija
11.03.2021. 9.00 11.00 13.30 14.15 15.15 16.55 17.30 19.30 20.05

---

* * * *

Sēdes videotran.	**11.03.2021**	9.00	11.00	13.30	14.15	15.15	16.55	17.30	19.30	20.05

1. pl. 09:00 - 1 h 29 min PIRMĀ stg 2208 sēde Nr.28-ziemas-sesija-1-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311103602_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 11:00 - 1 h 37 min stg 2208 sēde Nr.28-ziemas-sesija-2-daļa Egnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311124602_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 13:33 - 19 min OTRĀ stg 2209 sēde Nr.29-ziemas-sesija-1-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311135901_saeima.lv.1_0_0

4. pl. 14:15 - 41 min TREŠĀ stg 2210 sēde Nr.30-ziemas-sesija Egnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311161703_saeima.lv.1_0_3

5. pl. 15:15 - 1 h 24 min stg 2214 sēde Nr.31-ziemas-no4-marta Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311170003_saeima.lv.1_0_4

6. pl. 16:55 - 10 min CETURTĀ stg 2213 sēde Nr.32-ziemas-sesija Egnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311171301_saeima.lv.1_0_0

7. pl. 17:30- 1 h 27 min stg 2211 sēde Nr.33-ziemas-sesija-1-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311191902_saeima.lv.1_0_0

8. pl. 19:30- 2 min stg 2211 sēde Nr.33-ziemas-sesija-2-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311191902_saeima.lv.1_0_0

9. pl. 20:05- 54 min stg 2212 sēde Nr.34-ziemas-sesija Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210311210602_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

9

Sēdes video translācija 11.03.2021 9.00 11.00 13.30 14.15 15.15 16.55 17.30 19.30 20.05

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2210
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=feaec967-311d-4c08-a33f-da9c12499cab

---

11.03.2021. 13.Saeima trīsdesmitā sēde, ziemas sesija, ārkārtas-attālināti Tiesībsargs: 598/Lm13 *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere*
2021.gada 11. marta sēde (trešā) sākas pl. 14:15
sēde slēgta pl. 14:59, sēdes ilgums- 44 minūtes

PIEBILDE: 11. martā notiek septiņas atšķirīgas sēdes - nr.28, nr.29, nr.30, nr.31, nr.32, nr.33, nr.34 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas Saeimas

2021.gada 4.marta
trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība 14:15

	I. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošanavai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana		
	1.	1. Lēmuma projekts **Par tiesībsarga apstiprināšanu** *(598/Lm13)* (Dok. Nr. 3708, 3708Balsojums)Balsojums par kandidātu, Balsojums ar vēl. zīmēm **Paziņojums** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Artuss Kaimiņš) ↗ Debates	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 11.03.2021 14:59		

---

* * * *